

Október 2006

NÝJAR REGLUR UM LEIRHLUTI SEM ÆTLAÐ ER AÐ SNERTA MATVÆLI

LEIRHLUTIR

Mikilvægt er að framleiðendur og innflytjendur þekki vel gildandi reglugerðir um efni og hluti sem ætlað er að snerta matvæli.

Leirhlutur er hlutur sem fæst þegar blanda af kísil og leir er hert í eldi. Í blöndunni geta einnig verið lífræn efni í litlu magni. Leirhluti má glerhúða, smelta og skreyta.

NÝ REGLUGERÐ UM LEIRHLUTI SEM ÆTLAÐ ER AÐ SNERTA MATVÆLI

Þann 30. maí 2006 gaf Umhverfisstofnun út reglugerð nr. 439/2006 um leirhluti sem ætlað er að snerta matvæli og er hún byggð á tilskipunum Evrópusambandsins.

Glerungur á leirhlutum getur innihaldið blý og kadmíum og er því eitt meginmarkmið reglugerðarinnar að kveða á um flæðimörk og leyfilegt hámarks-magn þessara þungmálma í vörum. Í viðauka við reglugerðina er lýst aðferð til að mæla flæði blýs og kadmíum úr vörunni yfir í matvæli.

Vísbendingar eru um að leirhlutir sem eru ríkulega litskreyttir geti gefið frá sér mikið magn af blýi, kadmíum og öðrum þungmálmum. Aldrei skal því nota leirvörur undir matvæli og drykki nema fullvíst sé að þær séu ætlaðar undir matvæli. Sérstaklega skal varast að nota leirhluti undir súr matvæli og drykki s.s. ávaxtagrauta, ávaxtasafa og vín.

Aldrei skal nota leirvörur undir matvæli nema fullvíst sé að þeim sé ætlað að snerta matvæli.

MERKINGAR Á LEIRHLUTUM SEM ÆTLAÐ ER AÐ SNERTA MATVÆLI

Efni og hlutir sem sérstaklega eru ætluð fyrir matvæli skulu vera auðkennd með einhverju af eftirfarandi:

- Textanum „fyrir matvæli“;
- Glas og gaffal merki;
- Leiðbeiningum um rétta notkun;
- Vöruheiti sem gefur til kynna notkunarsvið t.d. „kaffibolli“ eða „matardiskur“.

Sérstaklega skal varast að nota leirhluti undir súr matvæli og drykki s.s. ávaxtagrauta, ávaxtasafa og vín.

Með flæði er átt við að efni geti borist úr leirhlutum í matvæli.

SKRIFLEG YFIRLÝSING

Skrifleg yfirlýsing skal fylgja efnum og hlutum úr leir sem ætlað er að snerta matvæli frá markaðssetningu til og með smásölu.

Skriflega yfirlýsingin skal vera gerð af framleiðanda vörunnar eða seljanda á Evrópska efnahagssvæðinu og í henni skulu koma fram eftirfarandi upplýsingar

1. Heiti eða fyrirtækjaheiti og heimilisfang framleiðanda sem framleiðir leirhlutinn í lokaástandi og seljanda/dreifingaraðila með aðsetur á Evrópska efnahagssvæðinu.
2. Vöruheiti leirhlutarins.
3. Dagsetning yfirlýsingarinnar.
4. Staðfesting á að leirhluturinn sé í samræmi við þær kröfur sem settar eru fram í reglugerðinni.

BLÝ OG KADMÍUM Í LEIRHLUTUM

Flæði blýs og kadmíums skal ekki fara yfir neðangreind flæðimörk.

Flokkar leirhluta	Blý (Pb)	Kadmíum (Cd)
1. flokkur Ílát sem ekki er hægt að fylla og ílát sem hægt er að fylla og eru allt að 25 mm djúp	0,8 mg/dm ²	0,07 mg/dm ²
2. flokkur Ílát, dýpri en 25 mm	4,0 mg/l	0,3 mg/l
3. flokkur Eldunaráhöld, ílát til þökkunar eða geymslu sem rúma meira en 3 lítra	1,5 mg/l	0,1 mg/l

ÁBYRGÐ FRAMLEIÐENDA

Framleiðendur og dreifingaraðilar skulu tryggja að leirhlutir séu framleiddir samkvæmt viðurkenndum framleiðsluháttum þannig að við eðlilega eða fyrirsjáanlega notkun flæði ekki úr þeim efni í svo miklu mæli að heilsu manna kunni að stafa hættu af. Einnig skal tryggja að flæðið valdi ekki óviðunandi breytingum á efnasamsetningu matvæla eða raski skynrænum eiginleikum þeirra (bragð, lykt o.þ.h.).

TÍMAFRESTIR

Veittur er frestur til 20. maí 2007 til að uppfylla ákvæði um skriflega yfirlýsingu.

FREKARI UPPLÝSINGAR:

Reglugerð nr. 439/2006 um leirhluti sem ætlað er að snerta matvæli.
<http://www.ust.is>

Leirhlutur er hlutur sem fæst þegar blanda af kísil og leir er hert í eldi. Í blöndunni geta einnig verið lífræn efni í litlu magni. Leirhluti má glerhúða, smelta og skreyta.